

Nord Andorrà, SA es crea el 9 de juny de 1920 amb domicili a Santa Caterina i l'objecte social següent:

“Article II: El ‘Nort andorrà’ té per objecte iluminar, ab l’electricitat, los poblats de las parròquias de Massana y Ordino, tant com sigui possible y mediant rendeixqui. Pera rendir ha de produir un cinch per cent del capital necessari a la construcció y instal·lació de líneas y aparatos, deduïts tots los gastos de alimentació y manteniment de l’instal·lació a efectuar.”

Signa un contracte amb Tabacalera Andorrana, SA, que disposa d’autorització per a la venda de l’electricitat excedent de la seva pròpia activitat de la fàbrica situada al roc de les Anelletes, a Andorra la Vella. Comencen, doncs, les obres per portar la llum de les Anelletes fins a la Massana amb pals de fusta. La llum hi va arribar, primer a Anyós i després a l’Aldosa, el 13 de juny de 1921.

Seguidament, i el mateix any, continuen les obres per portar la llum fins a Ordino i Segudet, i es fan extensives les línies a Sornàs i Ansalonga per a la llum en 110 V. A l’inici, la llum només servia per il·luminar els carrers i més tard Nord Andorrà, SA va posar a disposició de les cases que ho sol·licitaven una sola bombeta.

Als pobles de la Cortinada i Arans es crea el 1920 la companyia anomenada “la Societat de Llum” per produir-se la seva pròpia electricitat mitjançant un salt d’aigua. Així mateix, el poble de Llorts va muntar la seva pròpia centraleta elèctrica aprofitant l’aigua que movia la mola del poble. És per aquest motiu que inicialment cap poble des de la Cortinada fins al Serrat no s’embranca a la xarxa de distribució de Nord Andorrà, SA.

El Quart i el poble de la Cortinada necessiten tenir un servei elèctric més estable per gestionar-se l’enllumenat. Així doncs, el 24 de febrer de 1946 signen un conveni de subministrament elèctric amb Nord Andorrà, SA. S’acorda que la Cortinada farà l’extensió de la línia des de la borda d’Ansalonga i construirà un nou transformador. S’acorda un preu de subministrament elèctric de 0,20 pessetes el kilowatt hora.

Finalment, l’any 1947, els quarts d’Ansalonga i la Cortinada signen un conveni per a la construcció del **transformador d’Ansalonga**, on ens situem ara. Acorden que Ansalonga construirà la caseta, la Cortinada hi col·locarà el transformador i finalment se’n cedirà l’ explotació a Nord Andorrà, SA. En aquest moment es distribueix la llum al poble d’Ansalonga amb dos fils a 110 V de forma aèria mitjançant aïlladors.

De 1951 a 1954 es canvia el sistema per poder disposar de força a 220 V i utilitzar a les llars maquinària més moderna com cuines, termòstats i màquines de rentar. Es va construir, doncs, el transformador del Peu de la Grau. Es va donar servei a Ordino, Sornàs i la borda d’Ansalonga.

El 9 de febrer de l’any 1958 se signa un conveni entre el Quart d’Ansalonga i Nord Andorrà, SA, perquè al poble puguin disposar de força a 220 V trifàsic. Per això, en aquest moment es canvien els pals baixos per pals més alts i la caseta del transformador s’eleva i queda com la veiem ara. La Cortinada i Arans també disposaran de la força provinent de l’extensió d’aquest transformador l’any 1959.

Comú d'Ordino

Nord Andorrà, SA fut créé le 9 juin 1920. Son siège social se situait alors à Santa Caterina et son objet social était le suivant :

« Article II : « Nort andorrà » a pour objet d'illuminer, avec de l'électricité, les villages des paroisses de La Massana et Ordino, dans la mesure du possible et tant qu'elle produira un bénéfice. Pour rapporter un bénéfice elle doit produire cinq pour cent du capital nécessaire à la construction et à l'installation de lignes et d'appareils, déduction faite de tous les frais d'alimentation et d'entretien de l'installation à réaliser. »

Un contrat fut alors signé avec Tabacalera Andorrana, SA, qui possédait l'autorisation pour vendre le surplus d'électricité que générait l'activité de son usine sise au Roc de les Anelletes, à Andorra la Vella. Ainsi, les travaux commencèrent pour transporter l'électricité depuis les Anelletes jusqu'à La Massana en utilisant des poteaux de ligne en bois. L'électricité y arriva le 13 juin 1921, tout d'abord à Anyós puis à L'Aldosa.

Peu après, cette même année, les travaux se poursuivirent en vue de transporter l'électricité jusqu'à Ordino et Segudet ; les lignes à Sornàs et Ansalonga étant également développées pour le courant à 110 V. Au début, l'électricité ne servait qu'à l'éclairage des rues, mais plus tard Nord Andorrà, SA mit à la disposition des maisons qui en faisaient la demande la possibilité de disposer d'une seule ampoule électrique.

En 1920, les villages de La Cortinada et Arans décident de créer la compagnie « la Societat de Llum » (la société de l'électricité) en vue de produire leur propre électricité en utilisant une chute d'eau. Le village de Llorts installa lui aussi sa propre petite centrale électrique en profitant de la force de l'eau qui actionnait la meule du village. C'est pourquoi, au début, aucun des villages situés entre La Cortinada et El Serrat ne se raccordèrent au réseau de distribution de Nord Andorrà, SA.

Le *Quart* et le village de La Cortinada avaient besoin d'un service électrique plus stable pour gérer leur éclairage. C'est la raison pour laquelle, ils signèrent, le 24 février 1946, une convention de fourniture en électricité avec Nord Andorrà, SA. Il fut alors décidé que La Cortinada réaliserait l'extension de la ligne depuis la borde d'Ansalonga et construirait un nouveau transformateur. Le prix qui fut alors convenu pour la fourniture en électricité était de 0,20 pesetas le kilowatt heure.

Finalement, en 1947, les *Quarts* d'Ansalonga et La Cortinada signent une convention pour la construction du **transformateur d'Ansalonga**, où nous sommes maintenant. Il fut donc décidé qu'Ansalonga réaliserait les travaux de maçonnerie, La Cortinada y installerait le transformateur, l'exploitation étant cédée à Nord Andorrà, SA. À cette époque l'électricité est distribuée au village d'Ansalonga moyennant deux fils aériens de 110 V équipés d'isolateurs.

Entre 1951 et 1954 le système est remplacé pour pouvoir disposer d'une tension de 220 V et faire en sorte que les maisons puissent utiliser des appareils électroménagers plus modernes tels cuisinières, thermostats et machines à laver. C'est donc alors qu'est construit le transformateur du Peu de la Grau desservant Ordino, Sornàs et la borde d'Ansalonga.

Le 9 février 1958 le *Quart* d'Ansalonga et Nord Andorrà, SA signèrent une convention pour que le village dispose d'un courant triphasé 220 V. Pour cela, les poteaux de ligne de petite taille furent changés pour d'autres plus grands et la maisonnette du transformateur fut surhaussée, comme nous la voyons aujourd'hui. En 1959, La Cortinada et Arans disposeront également de la tension provenant de l'extension de ce transformateur.

Nord Andorrà, SA se crea el 9 de junio de 1920 con domicilio en Santa Caterina y el objeto social siguiente:

«Artículo II: El “Nort andorrà” tiene por objeto iluminar, con la electricidad, los pueblos de las parroquias de La Massana y Ordino, tanto como sea posible y siempre y cuando rinda. Para rendir debe producir un cinco por ciento del capital necesario en la construcción e instalación de líneas y aparatos, deducidos todos los gastos de alimentación y mantenimiento de la instalación a realizar.»

Firma un contrato con Tabacalera Andorrana, SA, que cuenta con autorización para la venta de la electricidad excedente de su propia actividad de la fábrica situada en el Roc de les Anelletes, en Andorra la Vella. Empiezan, pues, las obras para llevar la luz de Les Anelletes hasta La Massana con postes de madera. La luz llegó, primero, a Anyós y después, a L’Aldosa, el 13 de junio de 1921.

Seguidamente, y el mismo año, continúan las obras para llevar la luz hasta Ordino y Segudet, y se hacen extensivas las líneas a Sornàs y Ansalonga para la luz a 110 V. Al principio, la luz solo servía para iluminar las calles, y más tarde, Nord Andorrà, SA puso a disposición de las casas que lo solicitaban una sola bombilla.

En los pueblos de La Cortinada y Arans se crea en 1920 la compañía denominada «la Societat de Llum» (la sociedad de luz) para producirse su propia electricidad mediante un salto de agua. Así mismo, el pueblo de Llorts montó su propia centralita eléctrica aprovechando el agua que movía la muela del pueblo. Por eso, inicialmente, ningún pueblo desde La Cortinada hasta El Serrat se enlaza a la red de distribución de Nord Andorrà, SA.

El *quart* y el pueblo de La Cortinada necesitan tener un servicio eléctrico más estable para gestionar el alumbrado. Así pues, el 24 de febrero de 1946 firman un convenio de suministro eléctrico con Nord Andorrà, SA. Se acuerda que La Cortinada hará la extensión de la línea desde la borda de Ansalonga y construirá un nuevo transformador. Se acuerda un precio de suministro eléctrico de 0,20 pesetas el kilovatio hora.

Finalmente, en 1947, los *quarts* de Ansalonga y La Cortinada firman un convenio para la construcción del **transformador de Ansalonga**, donde nos encontramos ahora. Acuerdan que Ansalonga construirá la caseta, La Cortinada colocará el transformador y, finalmente, se cederá su explotación a Nord Andorrà, SA. En este momento se distribuye la luz al pueblo de Ansalonga con dos cables a 110 V de forma aérea mediante aisladores.

De 1951 a 1954 se cambia el sistema para poder contar con una fuerza a 220 V y utilizar en las casas maquinaria más moderna, como cocinas, termostatos y lavadoras. Se construyó, pues, el transformador del Peu de la Grau. Se dio servicio a Ordino, Sornàs y la borda de Ansalonga.

El 9 de febrero del año 1958 se firma un convenio entre el *quart* de Ansalonga y Nord Andorrà, SA, para que en el pueblo puedan contar con fuerza a 220 V trifásico. Por eso, en aquel momento se cambian los postes bajos por postes más altos y la caseta del transformador se eleva y queda como la vemos ahora. La Cortinada y Arans también dispondrán de la fuerza proveniente de la extensión de este transformador en 1959.

Comú d'Ordino

Nord Andorrà, SA was formed on 9 June 1920 with its registered office at Santa Caterina and the following company object:

“Article II: The company object of ‘Nort andorrà’ is to illuminate, with electricity, the villages in the parishes of La Massana and Ordino, as soon as possible and for a return. To be profitable it must return five percent on the capital needed for the construction and installation of lines and equipment, after deduction of all the expenses for supplies and maintenance of the installation to be carried out.”

The company signed a contract with Tabacalera Andorrana, SA, authorising the sale of surplus electricity from its own activity in the factory at Roc de les Anelletes, Andorra la Vella. Thus works began for the transport of electricity from Les Anelletes to La Massana using timber poles. Electricity arrived, first at Anyós and then at L’Aldosa, on 13 June 1921.

Then, in the same year, more work was done to carry power to Ordino and Segudet and the lines were extended as far as Sornàs and Ansalonga, supplying 110 V electricity. At first the power was only used for street lighting but later Nord Andorrà, SA was able to supply the houses that asked for it with a single light bulb.

The villages of La Cortinada and Arans formed the company called “la Societat de Llum” in 1920 to produce their own electricity from a waterfall. And in the same sort of way, the village of Llorts set up its own power plant using the water power that turned the village mill. This was the reason that, initially, there were no villages from La Cortinada to El Serrat that were linked into the distribution network of Nord Andorrà, SA.

La Cortinada *Quart* and village needed to have a more reliable electricity service to manage their lighting. Therefore, on 24 February 1946, they signed an agreement for the supply of electricity with Nord Andorrà, SA. It was agreed that La Cortinada would deal with extending the line from Ansalonga and build a new transformer. A price was agreed for the supply of electricity at 0.20 pesetas per kilowatt hour.

Finally, in 1947, the *Quarts* of Ansalonga and La Cortinada signed an agreement for the construction of the **Ansalonga transformer**, where we are today. They agreed that Ansalonga would do the building work, La Cortinada would install the transformer and, finally, the exploitation would be conceded to Nord Andorrà, SA. At that time electricity was distributed to the village of Ansalonga with two aerial 110 V cables with insulators.

From 1951 to 1954 the system was changed in order to provide power at 220 V, so that people’s homes could use more modern appliances, such as cookers, thermostats and washing machines. This led to the building of the transformer at Peu de la Grau. It served Ordino, Sornàs and Ansalonga.

On 9 February 1958 an agreement was signed between the *Quart* of Ansalonga and Nord Andorrà, SA, to provide the village with three-phase power at 220 V. The result was that the short poles were changed for longer, higher ones and the transformer house was erected and finished as we see it now. La Cortinada and Arans were also able to draw power from the extension of this transformer in 1959.

Comú d'Ordino